

ویژه کارکنان شهرداری ها و دهیاری ها و شوراهای اسلامی و روستا

رویکرد توانمندسازی، محیط زیست و جامعه محلی

رویکرد توانمندسازی در راستای تکوین و تکمیل مباحث توسعه پایدار (پایداری با محوریت محیط زیست، اجتماعی و اقتصادی) مطرح شده است، توانمندسازی یعنی گسترش و بسط آزادی انتخاب افراد و اقدام برای شکل دادن زندگی بهتر و با کیفیت تر؛ به عبارت دیگر یعنی توانایی در کنترل منابع و تصمیمات. در راستای توانمندسازی جامعه محلی (این موضوع را می توان به عنوان نقطه شروعی برای فعالیتها و اقدامات محیط زیستی در جامعه محلی در نظر گرفت) چهار عنصر کلیدی که باید مبنا و شالوده اصلاحات نهادی و زیرساختی قرار گیرد عبارتند از:

(۱) **دسترسی به اطلاعات:** برقراری جریان دوسویه اطلاعات از دولت به شهروندان و از شهروندان به دولت برای تحقق

شهروندی مسئولانه، پاسخگو و حکمرانی خوب و مسئولانه بسیار حیاتی است. افراد بومی در جامعه محلی به عنوان شهروند آگاه می توانند بازیگران دولتی و غیردولتی را پاسخگو و مسئولیت پذیر کنند.

(۲) **فراگیری / مشارکت:** رویکرد توانمندسازی برای مشارکت، با مردم فقیر به عنوان یک همکار تولید رفتار می کند که از

اقتدار و اختیار لازم برای کنترل بر تصمیمات، تخصیص و هدایت منابع به پایین ترین سطوح جامعه برخوردار هستند. فراگیری مردم فقیر و در نظر گرفتن نیازهای آنان و سایر گروههای محروم در تصمیم گیریها به منظور تضمین تخصیص بهینه منابع محدود دولتی براساس اولویت ها و دانش محلی، بسیار حائز اهمیت است، این امر باعث می شود که مردم فقیر (به عبارتی دیگر جامعه محلی) به تغییرات پایبند باشند.

(۳) **پاسخگویی و مسئولیت پذیری:** مقامات دولتی، کارکنان بخش عمومی، تولیدکنندگان خصوصی، کارکنان و سیاستمداران

باید پاسخگوی سیاستها و اقداماتی که بر رفاه شهروندان (جامعه محلی) اثرگذار است، باشند.

(۴) **ظرفیت سازمانی محلی:** به توانایی مردم برای کار و فعالیت با یکدیگر، خودسازماندهی و به بسیج منابع برای حل مشکلات و دستیابی به علائق مشترک، ظرفیت سازمانی محلی گفته می‌شود؛ جوامع و گروه‌های سازماندهی شده از امکانات و قابلیت‌های بیشتری برای رساندن صدا و انتقال تقاضاهای خود به سطوح بالاتر تصمیم‌گیری برخوردار هستند، در این صورت می‌توانند بر فرآیند و جهت سیاستها و مذاکراتی که بر زندگی آنها اثر گذار است، موثر واقع شوند.

پیام نهایی: برای آغاز هر فعالیت و اقدام محیط زیستی در جامعه محلی به چهار عنصر کلیدی دسترسی به اطلاعات، فراگیری/ مشارکت، پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری و ظرفیت سازمانی محلی نیازمندیم.